

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет
«Одеська юридична академія»
ГО «Південно-український центр гендерних проблем»

**«СУЧАСНІ ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ:
ГЛОБАЛЬНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИМІРИ»**

**«MODERN POLITICAL PROCESSES: GLOBAL AND
NATIONAL DIMENSIONS»**

МАТЕРІАЛИ IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
6 – 7 березня 2025 р.

м. Одеса

УДК 323.2+327(043.2)

За загальною редакцією президента Національного університету «Одеська юридична академія», доктора юридичних наук, професора, академіка Національної академії правових наук України, академіка Національної академії педагогічних наук України **С.В. Ківалова**.

Сучасні політичні процеси: глобальний та національний виміри: матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Одеса, 6-7 березня 2025 р.) /за заг. ред. С. В. Ківалова. Одеса, 2025. 224 с.

Modern political processes: global and national dimensions : proceedings of the 4th International scientific and practical internet conference (Odesa, March 6-7, 2025) / Ed. S.V. Kivalov. Odesa, 2025. 224 p.

Матеріали видано в авторській редакції. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції.

Завгородня Ю., Флоренко М. (Одеса) Вплив кібератак на психоемоційний стан суспільства в умовах гібридної війни.....	161
Прохоренко А. (Одеса) Глобалізація і локальна ідентичність: культурно-політичний контекст	165
Омельченко А. (Одеса) Інструменти наднаціонального рівня публічного адміністрування режиму підводної культурної спадщини.....	168
Кобетяк Т. (Житомир) Особливості впливу державної політики на релігійну ситуацію в Україні.....	173
Янішевський О. (Житомир) Проблематика інтеграції цінностей любові в соціально-політичному контексті України воєнного часу	177
Галупова Л. (Одеса) Іміджеві права політиків	181
Мельничук І. (Івано-Франківськ) Вплив спадщини СРСР на державно-церковні відносин в Україні	186

IV СЕКЦІЯ: НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА ТА СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ

Кормич Б. (The George Washington University, USA) Розблокування судноплавства з українських портів під час війни з РФ: політичні та правові інструменти	190
Піпченко Н. (Київ) Штучний інтелект на дипломатичній службі США.....	193
Акопов А. (Київ) Політика Європейського Союзу щодо штучного інтелекту.....	196
Pronoza I. (Odesa) Cognitive warfare as a new challenge for strategic planning of the national security system.....	199
Авруцький В. (Івано-Франківськ) Роль безпекових угод у зміцненні обороноздатності України.....	203
Юрій А. (Київ) Сучасні аспекти інформаційного протиборства: російський підхід до створення та поширення інформаційних загроз	206
Воротілова І. (Одеса) Геополітичний вимір арктичної політики: стратегічні інтереси та роль Скандинавських країн	209
Гевелюк Д. (Одеса) Інформаційна війна у стратегіях гібридної агресії	214
Ястребова В. (Одеса) Інспіровано-зовнішній сепаратизм як інструмент створення квазідержавних утворень в країнах пострадянського простору.	217
Козьмініх А., Коновальчук Т. (Одеса) Роль кібербезпеки у розвитку міжнародних конфліктів	221

Inna Pronoza, PhD in Political Sciences, Associate professor

State Institution “South Ukrainian National
Pedagogical University named after K. D. Ushynsky”

Cognitive warfare as a new challenge for strategic planning of the national security system

In the 21st century, in the era of globalization and the rapid development of information technologies, the world is faced with new forms of conflict that go beyond traditional military actions. One of these phenomena is cognitive warfare, which is a targeted influence on the consciousness and perception of people in order to achieve political, economic or social goals. These wars are waged in the information space, using tools such as disinformation, propaganda, manipulation of public opinion and cyberattacks.

The relevance of the study of cognitive wars is due to their growing impact on the national security system. As G. Pocheptsov notes, “...modern conflicts are increasingly moving into the sphere of consciousness, where the struggle is waged for control over information and the perception of reality” [4]. Indeed, cognitive wars can undermine trust in state institutions, split society, destabilize the political situation and even lead to real armed conflicts.

This problem is particularly acute in hybrid warfare, where cognitive operations are used as part of a broader strategy. Russia’s invasion of Ukraine is a prime example of how disinformation and propaganda can be used to justify aggression, demoralize the enemy, and manipulate international public opinion.

In this regard, there is a need to develop effective strategies to counter cognitive wars that take into account their specificities and potential threats. This requires a comprehensive approach that includes the development of information security, increasing the level of media literacy of the population, improving strategic planning, and interaction with international partners.

Cognitive warfare, which is a comprehensive strategy aimed at changing the perception, thinking and behavior of the target audience, is becoming increasingly relevant in the conditions of the modern information space. Unlike traditional wars, where the goal is physical destruction, cognitive wars seek to change the consciousness of the enemy, influencing his values, beliefs and decisions. The main characteristic of this type of conflict is the focus on consciousness, which is achieved through the use of information technologies, such as social networks, artificial intelligence and big data. These technologies allow you to quickly and effectively disseminate information, manipulate the audience and create virtual communities. The hybridity of cognitive wars is manifested in their combination with other forms of conflict, such as cyberattacks, economic pressure or diplomatic manipulation, which creates a complex and multifaceted impact. An important feature is the blurring of boundaries, which makes it difficult to detect and counteract (4).

Cognitive warfare methods and tools include disinformation and fake news, which are spread with the aim of misleading and manipulating public opinion. Modern technologies allow the creation of extremely realistic fake videos and audio, which makes them difficult to detect. Social networks and bots are used to spread propaganda, create artificial trends and manipulate public opinion. Psychological operations are aimed at influencing the emotional state of the audience, causing fear, anger or hatred. They can include spreading rumors, creating provocative materials or using psychological techniques to manipulate behavior. Cyberattacks are used to steal information, spread viruses or block access to important resources, as well as to disrupt critical infrastructure, causing panic and destabilization. Manipulation of public opinion is achieved by creating certain narratives, using propaganda and manipulating emotions (1).

It is important to understand that cognitive warfare is an ever-evolving phenomenon. As technology advances, new methods and tools emerge, requiring constant improvement of countermeasure strategies.

The impact of cognitive wars on the national security system is multifaceted and potentially destructive. These wars, aimed at manipulating consciousness, can

undermine the fundamental foundations of state governance, in particular, by undermining trust in state institutions. The division of society provoked by information manipulation can lead to internal destabilization and political conflicts. In addition, cognitive wars are used to interfere in elections, which endangers democratic processes, as well as to incite social conflicts, which can lead to violence and chaos. No less important is the undermining of the international authority of the state, which complicates its diplomatic relations and international cooperation (1, p. 223).

To effectively counter cognitive wars, a comprehensive approach is needed that encompasses strategic aspects of national security. The primary task is to develop an information security system that includes the creation of effective mechanisms for detecting and countering disinformation, as well as protecting information systems from cyberattacks (3). Increasing the level of media literacy of the population is a key factor in building resilience to information manipulation. Teaching critical thinking and skills in recognizing fake news allows citizens to effectively filter information and resist propaganda. In the context of globalization, interaction with international partners is becoming a necessary condition for exchanging experience and coordinating actions in the field of countering cognitive wars. Finally, improving strategic planning involves integrating issues of countering cognitive wars into strategic documents on national security, which provides a comprehensive and systematic approach to this challenge (2).

Therefore, cognitive warfare is a new and complex challenge for the national security system. Effective counteraction to it requires a comprehensive approach, including the development of information security, increasing the media literacy of the population, and interaction with international partners.

References:

1. Russia's War Against Ukraine: From Hybrid Forms to Genocide Practices: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (December 9, 2024) / edited by V.V. Kotsura. (2024). Compiled by L.M. Pereyaslav, 340 p.

2. Formation of a system of strategic planning and forecasting in the sphere of national security of Ukraine. Analytical note. <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/nacionalna-bezpeka/formuvannya-sistemi-strategichnogo-planuvannya-i-prognozuvannya-u>
3. Strategic Planning: Solving National Security Problems. Monograph/ National Institute for Strategic Studies. <https://niss.gov.ua/publikacii/monografii/strategichne-planuvannya-virishennya-problem-nacionalnoi-bezpeki-monografiya>
4. Strategic communications in the context of hybrid warfare: a view from a volunteer to a scientist: monograph / [Slukhay N. V., Yavorska G. M., ... Romanyuk V. S. et al.; ed. by Kompantseva L.]; National Acad. of the Security Service of Ukraine. Kyiv: [National Academy of the SBU], 2021. 499 p.